

Even bij buurten met... Twan Huys.

INTRO *(kapelaan Roger Maenen)*

○ *In de eerste jaren als kapelaan in de St. Norbertusparochie in Horst, vanaf 2002 tot en met 2008, waren de ouders van journalist Twan Huys mijn overburen; Bets & Frits.*

○ *In zijn nieuwste boek 'Het Droompad' vertelt hij heel persoonlijk over hen, zijn eigen gezin; en de innerlijke ervaring van hun overlijdensmomenten.*

○ *In 'de Limburger' werd deze week hierover "bij gebuurt" met hem, over zijn ouders-voor me zelf toendertijd, mijn over-buren...*

- Om zelf dit gesprek te lezen: zie hieronder

'Ik mis het wandelen met Jack nog iedere dag; het was veel meer dan een reis '

(foto: Ermindo Armino)

Twan Huys liep in de afgelopen drie jaar niet alleen het 550 kilometer lange Droompad met zijn zoon Jack. Ook verloor de presentator uit Sevenum zijn ouders. Het levert een boek op waarin Huys persoonlijker is dan ooit. „Ik meen het als ik zeg dat ik meer van mijn zoon heb geleerd dan hij van mij.”

Eigenlijk had Twan Huys nog dolgraag een keer een lange wandeltocht met zijn vader gemaakt. Die wens werd ingehaald door de tijd. Zijn dementerende vader ging te snel

achteruit en dus besloot Huys het erop te wagen. Eens zien of zijn toen 16-jarige zoon Jack geen zin had om een 550 kilometer lange tocht over de bergen van München naar Venetië te maken. En dat binnen dertig dagen. Het antwoord was verrassend genoeg ja. Een gesprek met Twan Huys aan de hand van passages uit zijn nieuwste boek.

Een paar dagen later kaart ik het Droompad nog eens aan en vertel Jack dat ik vier weken onafgebroken in de bergen ook wel erg lang vind. 'Ja, precies, veel te lang', zegt Jack. 'We zouden die route in etappes kunnen lopen, dat lijkt me een veel beter plan.'

„Jack was aarzelend over dit avontuur. Hij wilde niet, maar een week later kwam hij ineens met het voorstel om de tocht in etappes te doen (in eerste instantie verspreid over twee zomers, het werden er uiteindelijk drie vanwege het plotselinge overlijden van Huys' vader, red.).

Ik heb tot op de dag van vandaag misschien nog niet in de gaten hoe bijzonder dat is. Ik had mijn moeder aan de telefoon toen we na drie jaar op het eindpunt waren en die zei: 'Ik snap niet dat hij het gedaan heeft, dat had jij nooit gedaan met jouw vader'. En waarschijnlijk klopt dat. Maar ja, toen was er nog het boek. Jack zei meteen; 'Ik wil niet met mijn naam in een boek'. En hij wilde ook niet op beeld. Dus ik heb afspraken met hem gemaakt. Ik schrijf het manuscript en als het klaar is, lees jij het.

Alles waar je je niet in kunt vinden, gaat er meteen uit. Daar ga ik dan ook niet over in debat, het is jouw leven.

Het moment waarop hij het ging lezen, vond ik heel spannend.

Na een dag of drie kon ik me al niet meer bedwingen en vroeg ik of hij al was begonnen? Ik weet nog precies hoe het ging. Hij kwam de trap afgelopen met een grote smile. Hij zei dat hij het heel mooi vond: 'Een goed verhaal'. En wat moet eruit vroeg ik? 'Niks, het is goed zo', was zijn antwoord. Het is ook niet meer mijn boek, hij beschouwt het inmiddels echt als ons boek."

Moet hij echt mee terug? Hij is duidelijk in dubio. Afra is 7 kilometer met ons meegerend en heeft inmiddels een band met Jack. De liefde is wederzijds. Diep teleurgesteld neemt Jack afscheid van Afra.

„Jack heeft jarenlang gevraagd om een hond. Cruciaal voor zijn welzijn vond hij, maar wij hebben de boot altijd afgehouden. (lachend) Hij is er inmiddels vast van overtuigd dat wij een hond nemen zodra hij het huis uitgaat. Toen ik hem onderweg steeds zag met de honden die we tegenkwamen, heb ik weleens getwijfeld. Hadden we het misschien toch moeten doen als ouders? En tijdens de tweede zomer heb ik een poos gedacht, misschien hebben we wel een hond. Want ik ben er vast van overtuigd dat als die boer niet op zijn fiets naar beneden was gecrost, dan hadden we nu een hond gehad. Dat was geen punt van discussie meer voor Jack nadat die hond kilometers lang met hem mee was gewandeld. Dan was Afra zo mee terug gegaan in de trein vanuit München."

Tien minuten later gaat de telefoon en belt Cheryl vanuit Amsterdam. 'Schatje, ik heb slecht nieuws, je vader is gevallen. Het ziet er niet goed uit. Ik vertrek nu vanuit Amsterdam naar Horst. Ik bel je als ik er ben.'

„Je ouders zijn er. En je denkt dat ze er ook altijd zullen zijn. Tenminste ik had mezelf dat wijsgemaakt. Ik heb ooit gezegd: mijn ouders krijgen een 10. Dat vond degene tegenover mij wat overdreven. 'Een 10 geef je alleen aan God', meende hij. 'Nou, ze komen toch wel goed in de buurt', was mijn mening. Dat mijn vader uitgerekend overleed toen Jack en ik aan de voet van de Dolomieten stonden. Tijdens een wandeling die het Droompad heet. Het is bitterzoet. Maar uiteindelijk toch vooral zoet.

Het Droompad

Het Droompad is niet alleen een wandelboek geworden, het is ook een familiechroniek en een in memoriam. Het wandelen, dat hebben wij meegekregen van onze ouders. Dat Jack met mij meeging, komt doordat mijn ouders het in ons DNA hebben gestopt.”

„Ik ben ook heel blij dat Jack er bij was toen we het bericht kregen dat mijn vader was gevallen en even later dat hij was overleden. We hebben niet eens veel tegen elkaar gezegd op de terugweg, maar toch hadden we heel veel steun aan elkaar.

‘Met de mensen van wie je houdt, kun je stil zijn’, zei Jack daarover. Ik heb ook maar even gebaald dat ik er niet bij was op het moment zelf. Eigenlijk totdat ik hoorde hoe het gegaan was. Ook vanuit Amsterdam waren we te laat geweest.

Toen hij viel was het al gebeurd, meteen daarna was hij hersendood. Het rare was dat ik vooral heel erg opgelucht was voor hem. Mijn moeder trouwens niet. Toen ik thuiskwam met Jack zei ze: ‘Dat beeld laat me nooit meer los’. Voor haar was het een absolute nachtmerrie, het is daarna ook nooit meer goedgekomen met haar.”

Na afloop van de herdenkingsdienst dragen we de kist vanuit 't Gasthoês naar de begrafenisauto. Buiten staat een haag van vrienden, burens en familieleden die met applaus afscheid nemen als pap voorbijrijdt.

„Ik was zowel bij het afscheid van mijn vader als mijn moeder een jaar later een soort van ceremoniemeester. Achteraf heb ik me wel afgevraagd waarom ik dat zo gedaan heb. Ik denk dat het komt doordat ik heb gemerkt dat er door mijn rol als journalist altijd een barrière is geweest tussen het extreme drama dat ik zag en hoe ik daarmee moest omgaan. Ik heb van alles gezien in Bosnië, Afghanistan en Somalië, maar er zat altijd een filter tussen. Bij het afscheid van mijn ouders zorgde die rol van ceremoniemeester ook voor een soort van filter.”

„Bij mij kwamen pas later de echte tranen. Toen ik samen met mijn zus bij een concert van Lex Uiting en Frans Pollux in de Ziggo Dome was. Een enorme opluchting, want ik krijg thuis nog weleens het verwijt dat ik nooit huil. Ik weet ook niet of ik het goed heb gedaan.

Misschien had ik wel juist in de zaal moeten zitten en het leed over me heen laten komen. Tegelijkertijd: mijn zus, mijn kinderen en mijn vrouw hebben gesproken bij het afscheid. Mijn zwager speelde piano. Het klinkt een beetje raar om het te zeggen, maar het was vooral heel mooi.”

„Ik mis ze wel heel erg, echt heel erg. Ik belde bijvoorbeeld na bijna iedere uitzending even met mijn ouders. Die drang is er nog steeds, maar het kan niet meer. En ik klaag geen seconde. Want allebei 91 jaar, het zijn waanzinnige leeftijden. Maar juist daardoor zijn zij zo verankerd en geworteld in mijn ziel.”

Vader Frits en moeder Bets.
FOTO TWAN HUIJS

Terwijl we voorbij zijn huis rijden in de Peel, zoek ik via Spotify in de auto naar zijn beroemdste nummer over de zin van het leven, ‘Ik zou wel eens willen weten’.

Vanaf de achterbank hoor ik pap plotseling met zijn mooie bariton feilloos meezingen. Naast me pak ik de hand van mijn moeder.

Terwijl de zon over het mooie Peellandschap strijkt, knijpt mijn moeder er hard in en laat me niet meer los. Tranen wellen op, en niet alleen bij haar. Op de achterbank heeft mijn vader niets in de gaten en zingt uit volle borst mee.

„Ik ben van de generatie journalisten die op de School voor Journalistiek te horen kregen: je houdt jezelf buiten het verhaal. Jouw opinie doet er niet toe. Ik moest me er wel toe zetten om meer van mezelf te laten zien. Al had ik wel al eens vaker gezegd dat ik een persoonlijk boek wilde schrijven. Ik had alleen nooit materiaal.

Ik heb een leuke jeugd gehad, fijne ouders, een geweldig gezin, een lieve zus. En dus niks om over te schrijven. Tot nu.”

Langzaam maar zeker verliest mijn vader het gevecht tegen de vergankelijkheid, en natuurlijk komt mijn eigen tijdelijkheid daarmee ook in beeld, nu ik op weg ben naar de 60.

„Ik had graag nog een laatste wandeling met mijn vader gemaakt. Langs de Limburgse herbergen waar we vroeger altijd kwamen. Zeker omdat hij toen hij langzaam dementieland inging meer over zichzelf begon te vertellen. Dan hadden we het er bijvoorbeeld over wat voor een puber ik was geweest. Dat waren dingen die al naar boven kwamen als we even met z'n tweeën door het dorp liepen. Ik vroeg me af welke gesprekken we zouden voeren als we dagenlang naast elkaar zouden lopen. Dat het niet meer kon, maakte ook dat ik over mijn eigen sterfelijkheid ging denken. Mijn zus en ik hebben ook wel uitgesproken dat de bumper nu weg is. Je realiseert je ineens dat je zelf – hopelijk – de volgende in lijn bent. Maar ik dacht dus wel: ik ben nu 62, nu kan ik het nog. Want ik heb de laatste jaren wel gezien: voor de sterfelijkheid komt het moment van aftakeling.

Het heeft Jack en mij zo ontzettend dicht bij elkaar gebracht deze wandeltocht. We wonen wel in één huis, toch zijn de contacten dan vaak vluchtig. Op zo'n route zit je 24 uur per dag met elkaar opgescheept.”

„Terwijl ik me voor de wandeltocht wel schuldig gevoeld heb. Sleep ik Jack niet mee? Zijn vrienden zitten lekker op het strand en hij met blaren op zijn tenen ergens op een berg met zijn vader. Het grootste cadeau voor mij is dat Jack dezelfde route nu met zijn vrienden gaat lopen. Best wel verrassend, want tegen mij en mijn vrouw was hij niet negatief, maar ging het toch meer van 'het was best wel leuk, maar soms ook echt klote'. Tegen zijn vrienden heeft hij dus een veel enthousiaster verhaal verteld.”

Bij de introductie van mijn Britse vriendin, die gelukkig al perfect Nederlands sprak, hield mijn familie het precies vijf minuten vol in het Hollands. Daarna schakelden we als vanzelfsprekend weer over naar het Limburgs dialect.

„Mijn vrouw en kinderen spreken geen dialect, maar verstaan het alle drie heel goed. Ik spreek het nu veel minder. Dat deed ik iedere week toch zeker één of twee keer met mijn ouders. Dat vind ik een groot gemis. Al zei mijn dochter een paar weken geleden ineens: 'Ik ben aan het oefenen'. Ik snapte het eerst niet, maar ze bleek dus dialectwoorden te oefenen. Ze vindt de taal heel leuk en ze mist opa en oma heel erg. Dat dialect hoort voor mijn kinderen echt bij hun opa en oma. Ik spreek nu vooral dialect met mijn zus. Maar ook wij spreken elkaar eigenlijk te weinig. Zonde, want het is de taal van je hart. En niet alleen spreek ik minder dialect. Ook de reden om naar Limburg af te reizen is minder groot. Of ik nog ooit eens terugkeer? Definitief hier wonen, zit er niet in. Mijn kinderen zijn heel erg gehecht aan Amsterdam, ik zelf ook en mijn vrouw heeft daar een pilates-studio. Ik denk vooral wel eens: had ik vijftien jaar geleden maar iets in Zuid-Limburg gekocht. Nu is een huisje er onbetaalbaar geworden. De keuze is al gemaakt.”

'Ben je toch weer aan het werk met je rottelefoon, pap. Doe dat ding weg.'

„Ik wilde tijdens het wandelen van mijn nieuwsverslaving af. Dat is gelukt, maar terug blijft dat moeilijk. Vanwege mijn werk, maar ik merk wel een soort van relativering. Het was ook best wel heftig. Nog voordat ik de krant uit had, hing ik al aan de lijn met de eindredactie: 'Dit moeten we nu doen. En hoe zit dat?'. Dat ik meer relativeer, komt ongetwijfeld door mijn leeftijd en door de dood van mijn ouders, maar zeker ook door Jack en de gesprekken die we hadden tijdens en na het wandelen. Ik meen het serieus als ik zeg dat ik meer van hem heb geleerd dan hij van mij in die drie zomers. Jack gaf bijvoorbeeld ook aan dat mijn dochter helemaal niet zo goed overweg kon met al die verhalen over de problemen in de wereld. Ik ben er meteen mee gestopt om dat mee naar huis te nemen. Toen ik het nog wel allemaal thuis vertelde, vroeg Dylan Rose ook vaak: 'Komt er oorlog pap?'"

„Iets wat voor Jack overigens al geen vraag meer is. Hij is ervan overtuigd dat hij ooit in een conflict terechtkomt. Hoe ik daar als vader naar kijk? Ik zat laatst in een talkshow, daar waren de mensen aan tafel heel enthousiast over het feit dat er steeds meer aanmeldingen bij defensie binnenkomen. Toen vroegen ze wat ik ervan vond. En ik ben een dienstweigeraar. Dus ik heb ook eerlijk gezegd: ik ben helemaal niet zo enthousiast over de mogelijkheid dat mijn zoon het leger in moet. Daarvoor heb ik te veel oorlogen meegemaakt. Te veel gezien en te veel mensen gesproken die weten hoe het is om in een oorlog te zitten. Je leven is voorgoed naar de klote als je echt in een oorlog terechtkomt. Ik koos er als journalist vrijwillig voor om die kant op te gaan, de jongens die ik sprak niet. Die moesten. Dat vond ik ook altijd het moeilijke aan mijn werk. Je loopt daar zelf met een betrouwbaar paspoort op zak. Je kunt er altijd uit. Dus nee, ik zie Jack liever niet in een oorlog. Net zoals mijn ouders ook niet enthousiast waren dat ik als verslaggever naar die conflictgebieden ging. Ik ben in Afghanistan, in Kaboel, eens een paar dagen zoek geweest. Of ja, ik was niet zoek, maar de redactie kon me niet meer bereiken. Toen heeft de buitenlandchef op een gegeven moment mijn ouders moeten bellen: 'We zijn het contact verloren met Twan en zijn cameraman'. Ik moet er niet aan denken dat ik ooit zo'n telefoontje krijg."

Dit gebied is jammer genoeg een toeristenmagneet geworden. Eerder vandaag liepen we op het bergpad naar de rifugio voor het eerst in file. Uit twee megaboxen voor een berghut annex disco schalde keiharde hardrock.

„Gelukkig hebben we van allebei weinig last gehad. Maar je raakt zo snel gewend aan de stilte. Ik vond het verschrikkelijk als dat prachtige landschap verkloot werd door te harde muziek die daar niet thuishoort. En ik kende het begrip influencer natuurlijk wel, maar ik wist niet dat ze ook in de bergen zaten. Zeker na een shitdag met regen en mist – waarin we ook nog over een waterval moesten klimmen – was het even slikken boven op die berg. Staan daar ineens mensen die in een auto naar boven zijn gereden, snel een filmpje en een foto maken en dan weer naar beneden rijden. Ongelofelijk. Dan heb je niets gezien, niets gehoord, niets gedaan en dan alleen voor je eigen roem even snel een foto maken. Ik vond het bizar om te zien."

Dit boek was er nooit gekomen zonder mijn lieve, genereuze Jack. Zijn gezelschap maakte onze wandeling drie zomers lang tot een meeslepend avontuur. Nu al hoop ik dat Dylan Rose straks op haar beurt te porren is voor een wandeltocht in de bergen met haar vader.

„Voorlopig zegt Dylan Rose nog nee, nee en nog eens nee. Ze heeft er geen zin in, heeft ook alle verhalen gehoord over hoe lastig het is. En slapen in een zaal met allerlei mannen, dat zal haar op haar 17de ook niet meteen heel erg aanspreken.

Dus het zal sowieso een andere tocht worden, iets wat beter bij haar past. Wandelen met mijn dochter zal sowieso anders zijn. Dylan lijkt karakterologisch veel meer op mij. Jack is meer mijn vrouw. Hij is bedachtzamer, als Jack wat zegt, is het echt to the point. Mijn dochter en ik zijn juist allebei kletsmajors en hebben een uitgesproken karakter. Dylan heeft ook een enorm uithoudingsvermogen. Zij is heel erg van: dit wil ik, nu gaat het gebeuren ook. En tegelijkertijd moeten we heel erg om elkaar lachen. Het zal op dat vlak denk ik spannender zijn. Maar eerst maar eens hopen dat ik haar zover krijg, zonder te pushen. Ik hoop het wel echt, want ik mis het wandelen met Jack nog iedere dag bij wijze van spreken. Dat contact met de natuur is zo mooi. En het is echt waanzinnig wat we onderweg allemaal hebben gezien. Het is veel meer dan een reis geweest. Een geweldig avontuur, dat alle andere vakanties overstijgt. Dat zou ik heel graag ook met mijn dochter meemaken. En ik denk stiekem dat het wel een keer gaat lukken”

Bron: dagblad De Limburger van zaterdag 16 mei 2026 (LS) door Tim Geurts

